

การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

A Synthesis of Theses on Academic Affairs Administration, Master of
Education, in Educational Administration, Hatyai University

ปิยะ ฆมานอิน¹ สุกรี สุระคำแหง¹ ธาณินทร์ แก้วจรัส¹ และนิรันดร์ จุลทรัพย์²
Piya Marn-in¹ Sukree Surakhamhaeng¹ Thanin Kaewjurat¹ and Niran Chullasap²

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่¹
Educational Administration, Hatyai University¹
คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่²
Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University²
E-mail: sukree88mumin@gmail.com

Received: July 17, 2021; Revised: September 9, 2021; Accepted: September 28, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ตั้งแต่ พ.ศ. 2553-2562 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ วิทยานิพนธ์ ด้านการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จำนวน 20 เล่ม โดยใช้แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีค่าความตรงอยู่ระหว่าง .60-1.00 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัย พบว่า เรื่องที่มีผู้สนใจศึกษาและนำมาทำวิทยานิพนธ์มากที่สุด คือ เรื่องระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ปีที่มีการพิมพ์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการมากที่สุด ได้แก่ ปี พ.ศ. 2561

2. ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ มีเนื้อหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ประชากรและตัวอย่างในงานวิจัยที่พบมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา วิธีการสุ่มตัวอย่างที่พบมากที่สุด ได้แก่ การเลือกแบบเจาะจง ชนิดของเครื่องมือที่นำมาใช้ในการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ แบบสอบถาม การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ การหาค่าความตรง สติติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมากที่สุด คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีกระบวนการ 13 ขั้นตอน การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีกระบวนการ 9 ขั้นตอน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้มีกระบวนการ 12 ขั้นตอน การนิเทศการศึกษา มีกระบวนการ 9 ขั้นตอน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษามีกระบวนการ 11 ขั้นตอน และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีกระบวนการ 6 ขั้นตอน ผลการสังเคราะห์ ผลการวิจัยโดยรวม พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด สภาพปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุดถึงมากที่สุด ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และระดับความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

คำสำคัญ: การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The objective of this research was to synthesize theses on academic affairs administration, Master of Education, in Educational Administration, Hatyai University during 2010-2020. The population used in the research included 20 theses on academic affairs administration, Master of Education, in Educational Administration, Hatyai University. The data were collected by using a record form to record the research characteristics with the validity between 0.60-1.00. The data were analyzed by using frequency, percentage, and content analysis.

The research findings were as follows.

1. The basic information of the research was found showed that the most interesting field the researchers studied and worked on the theses was the internal quality assurance systems and educational standards. The year the theses were published on the academic affairs administration at the highest level was 2018.

2. The information of the contents used to synthesize at the highest level was the development of the internal quality assurance systems and educational standards. The population and the samples used in the researches found at the highest level were the school administrators. The method used to random the samples found at the highest level was the selection of the purposive sampling. The research instrument used in the researches found at the highest level was a questionnaire. The inspection of the research instruments used in the researches found at the highest level was the validity. The statistics used to analyze data found at the highest level were mean and standard deviation.

3. The information of the research findings was that the academic affairs administration consisted of 13 procedures of the development of the school curriculum, 9 procedures of the measurement and evaluation and the operation of the transferring of the academic results, 12 procedures of the development and the enhancement to have learning resources, 9 procedures of the academic supervision, 11 procedures of the development of the internal quality assurance systems and educational standards, and 6 procedures of the development and the use of the technology media for education. The findings of the synthesis in the overall showed that the conditions on the operation were at the highest level, the conditions of the problems of the operation were at the lowest level, the appropriateness was at a high level up to the highest level, and the possibility was at a high level up to the highest level.

Keywords: Synthesis of Theses, Academic Affairs Administration

บทนำ

วิทยานิพนธ์ คือ งานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต เป็นงานวิจัยที่มีกระบวนการวิจัยที่มีความซับซ้อนและศึกษาเฉพาะด้านอย่างลุ่มลึกกว่างานวิจัยทั่วไป สอดคล้องกับกู๊ด (Good, 1973) บุญชม ศรีสะอาด (2546) และศรีสุตา ปรงหอม (2550) ที่กล่าวว่า งานวิทยานิพนธ์ คือ งานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของ

การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตและหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิตในมหาวิทยาลัย ภายใต้การควบคุมของผู้ทรงคุณวุฒิ อีกทั้งวิทยานิพนธ์ยังมีความสำคัญต่อการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เพราะเป็นการแสดงออกถึงภูมิรู้ของผู้ศึกษาว่า ได้ผ่านขั้นตอนของการวางแผน ศึกษาวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบและเรียบเรียงองค์ความรู้ถ่ายทอดสู่สาธารณะได้อย่างน่าสนใจ ดังนั้นผลการวิจัยในวิทยานิพนธ์จึงเป็นองค์ความรู้อันเป็นข้อค้นพบจากกระบวนการวิจัยที่ลุ่มลึก นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เนื่องจากการบริหารงานวิชาการนับว่ามีความสำคัญต่อการบริหารการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยมีประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีสาระความรู้และสมรรถนะเรื่องการบริหารงานวิชาการ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2553) อีกทั้งการบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2554)

เนื่องจากวิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ มีจำนวนมากและมีประเด็นเนื้อหาที่หลากหลาย อีกทั้งในการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์นั้น จำเป็นต้องเลือกวิทยานิพนธ์ที่มีประเด็นเดียวกันมาสังเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับบงลักษณ์ วิรัชชัย (2551) ที่กล่าวว่า ปัจจุบันมีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาปัญหาเดียวกัน โดยใช้รูปแบบ วิธีการวิจัย และตัวอย่างต่างกัน ผลการวิจัยเหล่านั้นมีทั้งที่สอดคล้องและขัดแย้งกัน เป็นผลให้ผู้ทำการวิจัยสืบเนื่องและผู้ต้องการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยเกิดความสับสน ไม่สามารถสรุปเป็นข้อยุติได้ ด้วยเหตุนี้การวิจัยจึงให้ความสำคัญกับการสังเคราะห์งานวิจัยและพยายามพัฒนาวิธีการวิเคราะห์ให้มีระบบ ให้มีความเที่ยงตรงเชื่อถือได้ เพื่อให้ได้ผลการสังเคราะห์ที่มีคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยสืบเนื่อง นำผลการวิจัยไปสร้างความเจริญให้กับสังคมอย่างแท้จริง ซึ่งผู้วิจัยได้มุ่งที่จะสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหาร งานวิชาการ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ตั้งแต่ พ.ศ. 2553-2562

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้เป็นการใช้กระบวนการสังเคราะห์งานวิจัย เพื่อให้ได้ผลการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย หาดใหญ่ ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ผลสรุปของข้อมูลพื้นฐานงานวิจัย ได้แก่ ชื่องานวิจัย ปีที่พิมพ์ 2) ผลสรุปของข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของงานวิจัย ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการวิจัย เนื้อหาที่ทำการวิจัย ประชากร และตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ชนิดของเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และ 3) ผลสรุปของข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิจัย ได้แก่ ผลการวิจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 6 งาน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการ การเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนในการวิจัย

สำหรับขั้นตอนในการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ตามแนวคิดของนางลักษณ์ วิรัชชัย (2551); ทิศนา ขมมณี (2546); สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553) รัตนะ บัวสนธ์ (2555) และ Dooley (1990) นำมาสรุปเป็นแนวทางการสังเคราะห์งานวิจัย 5 ขั้นตอน คือ 1) กำหนดจุดมุ่งหมายและปัญหาที่จะใช้ศึกษา 2) กำหนดขอบเขตของงานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์ 3) สืบค้น และคัดเลือกงานวิจัยที่จะใช้ศึกษา 4) วิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัย และ 5) สรุปผลการสังเคราะห์และนำเสนอผลการสังเคราะห์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายและปัญหาที่จะใช้ศึกษา โดยผู้วิจัยมุ่งประเด็นไปที่การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ปัจจุบันมีข้อค้นพบเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาไทยและปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของไทย ซึ่งกระจายอยู่ตามรายงานวิจัยจำนวนมาก หากได้มีการสังเคราะห์ข้อค้นพบดังกล่าวเข้าด้วยกันจะทำให้ได้ข้อสรุปที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) อีกทั้งประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่องสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีสาระความรู้และสมรรถนะ เรื่อง การบริหารงานวิชาการ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2553) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดปัญหาที่จะใช้ศึกษาไปที่การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2562 ว่ามีผลการวิจัยโดยรวมเป็นอย่างไร

2. กำหนดขอบเขตของงานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์ ซึ่งในการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของกมล ภูประเสริฐ (2545) ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2546); สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2554) สรุปเป็นขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 งาน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 3) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และ 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. สืบค้นและคัดเลือกงานวิจัยที่จะใช้ศึกษา โดยผู้วิจัยได้สำรวจและเก็บรวบรวมเอกสารงานวิจัย ซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2562 และคัดเลือกงานวิจัยที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษาในการวิจัยของผู้วิจัย โดยเน้นการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 งาน จนได้งานวิจัยที่มีคุณสมบัติครบตามกำหนด 20 เล่ม

4. วิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัย

4.1 ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยอย่างละเอียดอีกครั้ง และจัดบันทึกในแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย

4.2 นำข้อมูลที่ได้รวบรวมเสร็จแล้วไปวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

4.3 ในการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564

5. สรุปผลการสังเคราะห์และนำเสนอผลการสังเคราะห์ รายละเอียดดังปรากฏในบทที่ 4 และบทที่ 5

ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2562 จำนวน 20 เล่ม โดยพิจารณา คัดเลือกงานวิจัยเพื่อนำมาศึกษา ตามข้อกำหนดต่อไปนี้

1. เป็นวิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2562

2. เป็นวิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาจากสาระสำคัญในบทคัดย่อและเนื้อหา ในบทที่ 2 ของวิทยานิพนธ์แต่ละเล่ม โดยมุ่งประเด็นไปที่การบริหารงานวิชาการใน 6 งาน คือ

- 2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.2 การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 2.3 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 2.4 การนิเทศการศึกษา
- 2.5 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 2.6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อกำหนด เป็นประเด็นที่ใช้ในการศึกษา และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้

2. ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ โดยมุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์ เนื้อหา เพื่อศึกษาถึงวิธีการและกระบวนการในการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ เพื่อนำมาออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในงาน วิจัยให้มีความสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย โดยใช้กระบวนการสังเคราะห์ งานวิจัยตามแนวทางของนางลักษณ์ วิรัชชัย (2542) และทีศนา แคมมณี (2546) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) และดูเลย์ (Dooley, 1990) สรุปเป็นแนวทางการสังเคราะห์งานวิจัย 5 ขั้นตอน คือ 1) กำหนดจุดมุ่งหมาย และปัญหาที่จะใช้ศึกษา 2) กำหนดขอบเขตของงานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์ 3) สืบค้นและคัดเลือกงานวิจัยที่จะใช้ ศึกษาโดยกำหนดเป็นกรอบที่ชัดเจน 4) วิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัย และ 5) สรุปผลการสังเคราะห์และนำ เสนอผลการสังเคราะห์ จากนั้นจึงพัฒนารูปแบบเครื่องมือซึ่งมีผู้วิจัยทำไว้แล้ว คือ แบบบันทึก กาญจนา โพธิ์ประนม (2551) และคัมภีรพจน์ สายเพชร (2551) นำมาพัฒนาเป็นแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบ เครื่องมือ ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานงานวิจัย ได้แก่ ชื่อเรื่องวิจัย ปีที่พิมพ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของงานวิจัย ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการวิจัย เนื้อหางานวิจัย ประชากร และตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่าง ชนิดของเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิจัย ได้แก่ ผลการวิจัยด้านการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 งาน คือ การ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและส่งเสริม ให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4. นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ให้ตรวจสอบ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ แต่ละท่านมีคุณสมบัติ คือ ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก และมีความรู้ด้านการบริหาร

งานวิชาการ โดยแต่ละท่านตรวจสอบความตรงและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างเนื้อหาของงานวิจัย กับหัวข้อในเครื่องมือของการวิจัย

5. เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบเครื่องมือแล้ว จึงสรุปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งในตอนที 1 และ 2 มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80-1.00 สำหรับตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิจัยในหัวข้อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา และการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 หากแต่ในหัวข้อการประกันคุณภาพสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0-1.00 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ ผู้วิจัย จึงได้ทำการปรับปรุงหัวข้อเกี่ยวกับการประกันคุณภาพสถานศึกษาทั้งหมดตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้น จึงปรับเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยแก้ไขประเด็น ข้อคำถามในตอนที 3 หัวข้อการประกันคุณภาพสถานศึกษา จำนวน 12 ข้อ

6. ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องและเครื่องมือในการวิจัยที่ปรับปรุงแล้ว ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ และในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงเครื่องมืออีกครั้งหนึ่งตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยตัดหัวข้อที่ซ้ำซ้อนออกเพื่อให้กระชับชัดเจน หัวข้อที่ผู้วิจัยตัดออก ได้แก่ ตอนที่ 2 หัวข้อการตั้งสมมติฐาน และนำหัวข้อสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นพื้นฐาน และหัวข้อสถิติทดสอบสมมติฐาน มารวมเข้าด้วยกัน ให้เป็นหัวข้อสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จนได้เครื่องมือในการวิจัยที่มีคุณภาพตามต้องการ

7. เมื่อได้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพตามต้องการแล้ว จึงนำเครื่องมือไปใช้เก็บข้อมูลสำหรับงานวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยรวบรวมรายชื่อวิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2553-2562 ทั้งหมดได้จำนวน 136 เล่ม

2. พิจารณาคัดเลือกวิทยานิพนธ์ที่มีคุณสมบัติครบตามกำหนด คือ วิทยานิพนธ์ด้านการบริหาร งานวิชาการ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2562 ที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัยของผู้วิจัย โดยเน้นการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 งาน จนได้งานวิจัยที่มีคุณสมบัติตรงตามกำหนดเป็นวิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2553-2562 จำนวน 20 เล่ม

3. ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดของวิทยานิพนธ์แต่ละเล่ม ได้แก่ ชื่อเรื่องวิจัย ปีที่พิมพ์ วัตถุประสงค์ของการวิจัย เนื้อหางานวิจัย ประชากร และตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่าง ชนิดของเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิจัยด้านการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 งาน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งจัดบันทึกข้อมูลของวิทยานิพนธ์แต่ละเล่มลงในแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้นั้นไปทำการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ หลังจากที่ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ทั้ง 20 เล่ม ครบถ้วนแล้ว นำข้อมูลทั้งหมดทำการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และ

การวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

จากการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยสามารถสรุปผลแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานงานวิจัย พบว่า วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารวิชาการเรื่องที่มีผู้สนใจศึกษาและนำมาทำวิทยานิพนธ์มากที่สุด คือ เรื่องระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีจำนวน 6 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 5 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 25 และเรื่องการศึกษา จำนวน 4 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ ส่วนปีที่มีการทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการมากที่สุด ได้แก่ ปี พ.ศ. 2561 มีวิทยานิพนธ์ จำนวน 5 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 25 รองลงมาได้แก่ปี พ.ศ. 2556 2559 และ 2560 มีวิทยานิพนธ์ จำนวน 3 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 15 และปี พ.ศ. 2557 2558 และ 2562 มีวิทยานิพนธ์ จำนวน 2 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของงานวิจัย พบว่าวัตถุประสงค์ที่มีการทำวิจัยมากที่สุด ได้แก่ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพ มีจำนวน 7 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมา ได้แก่ เพื่อพัฒนา แนวทางการปฏิบัติและบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับด้านอื่น ซึ่งในสองประเด็นมีจำนวนประเด็นละ 6 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 30 และเพื่อพัฒนาแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ การบริหารหลักสูตร เพื่อพัฒนาแนวทางการนิเทศการศึกษา และเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งใน สามประเด็นนี้มีจำนวนประเด็นละ 5 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 25 และน้อยที่สุด ได้แก่ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรกับองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการนิเทศของโรงเรียนแกนนำกับโรงเรียนทั่วไป เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาแหล่งเรียนรู้กับด้านอื่น เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อสารสนเทศกับด้านอื่น เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร เพื่อศึกษาบทบาทที่ควรแสดงในการบริหารหลักสูตร จำนวน 1 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 5 ประชากร และตัวอย่างในงานวิจัยที่พบมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา มีจำนวน 16 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมา ได้แก่ ครู มีจำนวน 11 เล่มคิดเป็นร้อยละ 55 และที่น้อยที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครอง จำนวน 2 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 10 วิธีการสุ่มตัวอย่างในงานวิจัยมากที่สุด ได้แก่ แบบเจาะจง มีจำนวน 12 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาได้แก่ แบบง่าย มีจำนวน 4 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 20 และแบบแบ่งชั้นมีจำนวน 3 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 15 จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ มีเครื่องมือ 2 ชุด มีจำนวน 13 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 65 และน้อยที่สุด คือ มีเครื่องมือ 1 ชุด จำนวน 7 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 35 ชนิดของเครื่องมือที่นำมาใช้ในการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ แบบสอบถาม มีจำนวน 18 เล่ม คิดเป็น ร้อยละ 90 รองลงมาได้แก่ แบบสัมภาษณ์ มีจำนวน 4 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 20 และอื่น ๆ 7 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 35 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ ความตรงมีจำนวน 20 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ความเชื่อมั่นมีจำนวน 13 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 65 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมากที่สุด คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีจำนวนประเด็นละ 20 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ร้อยละ มีจำนวน 18 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 90 และ t-test มีจำนวน 18 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 90

3. ข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิจัย พบว่า ผลการวิจัยด้านการบริหารงานวิชาการ โดยสรุป คือ การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีกระบวนการ 13 ขั้นตอน การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนมีกระบวนการ 9 ขั้นตอน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้มีกระบวนการ 12 ขั้นตอน การนิเทศศึกษามีกระบวนการ 9 ขั้นตอน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษามีกระบวนการ 11 ขั้นตอน และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาามีกระบวนการ 6 ขั้นตอน

ผลการสังเคราะห์ผลการวิจัยโดยรวมสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด สภาพปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุดถึงมาก ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดและระดับความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด รายละเอียดแยกสรุปในแต่ละประเด็น ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ 1) จัดตั้งคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 3) กำหนดรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร 4) กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา 5) กำหนดเนื้อหาของหลักสูตรสถานศึกษา 6) กำหนดกิจกรรมในหลักสูตร 7) กำหนดคาบเวลาเรียน 8) กำหนดเกณฑ์วัดและประเมิน 9) จัดทำเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา 10) ตรวจสอบคุณภาพการใช้หลักสูตร 11) นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ 12) ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา และ 13) ปรับปรุงหรือแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษา ผลการวิจัยโดยสรุป คือ สภาพการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมากสภาพปัญหาการพัฒนา หลักสูตรอยู่ในระดับน้อยถึงมากและความเป็นไปได้ของแนวทาง การพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า กระบวนการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 2) กำหนดเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่าย ถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน 3) ดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน 5) นำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ 6) การประเมินผลที่ใช้เทคนิคหลากหลาย 7) ใช้วิธีการประเมินโดยประเมินจากสภาพจริง และประเมินจากแฟ้มสะสมงาน 8) ดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียนและอนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน และ 9) การกำกับติดตาม ประเมินและรายงานผลการดำเนินการ ผลการวิจัยโดยสรุป คือ สภาพการดำเนินงานวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ในระดับมากความเหมาะสมของแนวทาง การวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ของแนวทางในการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ในระดับมาก การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ พบว่า กระบวนการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ 1) การวางแผนปฏิบัติงานโดยทำการศึกษหลักสูตร นโยบายและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและมอบหมายงาน 3) กำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมาย โครงการและ กิจกรรมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 4) จัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 5) สำรวจแหล่งเรียนรู้และจัดทำสารสนเทศรวมไปถึงสำรวจความต้องการใช้แหล่งเรียนรู้ 6) ปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้ โดยสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้องคำนึงถึงการออกแบบ รูปแบบและวิธีการ 7) ส่งเสริมให้นักเรียนและครูได้ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างมีคุณค่า 8) ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายและสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา 9) จัดกิจกรรมการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ 10) ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ 11) สรุปและจัดทำรายงานการใช้แหล่งเรียนรู้ และ 12) นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาโดยวิเคราะห์ผลและนำข้อมูลการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ไปวางแผนแก้ไขปรับปรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผลการวิจัย โดยสรุป คือ สภาพการดำเนินงานพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในระดับมากความเหมาะสมของแนวทาง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด และความเป็นไปได้ของแนวทาง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุดการนิเทศการศึกษา พบว่า กระบวนการการนิเทศการศึกษา ได้แก่ 1) บุคลากรทุกฝ่ายเข้าใจในหลักการนิเทศการศึกษา 2) จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการนิเทศการศึกษา 3) วางแผนการนิเทศไว้อย่างเป็นระบบ 4) กำหนดวิธีการและระยะเวลาในการนิเทศ 5) วิธีการควรเป็นแบบกัลยาณมิตร และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์เป็นสำคัญ 6) ดำเนินการนิเทศตามแผนที่วางไว้ 7) ใช้กิจกรรมการนิเทศอย่างเหมาะสม 8) มีวิธีการนิเทศที่หลากหลายและสามารถเข้าถึงข้อมูลที่แท้จริง และ 9) ประเมินผลการนิเทศ พร้อมทั้งเก็บเป็นข้อมูลเพื่อใช้พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาต่อไป ผลการวิจัยโดยสรุป คือ สภาพการดำเนินงานนิเทศการศึกษายู่ในระดับปานกลางถึงมาก สภาพปัญหานิเทศการศึกษายู่ในระดับน้อยถึงมาก ความเหมาะสมของแนวทางการนิเทศการศึกษายู่ในระดับมาก ความเป็นไปได้ของแนวทาง การนิเทศการศึกษายู่ในระดับมากการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา พบว่า กระบวนการ

การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) วางแผนเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาโดยเน้นไปที่ยุทธศาสตร์เชิงรุก 3) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 4) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 5) ดำเนินงานตามแผนต่าง ๆ ที่วางไว้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาในทุกด้าน 6) ประสานความสัมพันธ์ในทุกระดับให้ระบบภายในสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ 7) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 8) จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 9) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 10) จัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน และ 11) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัย โดยสรุป คือ สภาพการดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด สภาพปัญหาระบบประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และความเป็นไปได้ของแนวทางในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในในระดับมากการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่ากระบวนการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้แก่ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้กำหนดเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข 2) ออกแบบเทคโนโลยีทางการศึกษาให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ 3) จัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่มีคุณภาพมีความเหมาะสมและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน 4) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในการพัฒนาบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 5) ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา และ 6) ประเมินผลและปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับการจัดการศึกษา ผลการวิจัยโดยรวมสรุป คือ สภาพการดำเนินงานพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด สภาพปัญหาการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับน้อยที่สุดถึงมากที่สุด ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์ด้านการบริหารวิชาการ เรื่องที่มีผู้สนใจศึกษาและนำมาทำวิทยานิพนธ์มากที่สุด คือ เรื่องระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีจำนวน 6 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 30 โดยผู้วิจัยสามารถสรุปผลแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานงานวิจัย พบว่า วิทยานิพนธ์ด้านการบริหารวิชาการเรื่องที่มีผู้สนใจศึกษาและนำมาทำวิทยานิพนธ์มากที่สุด คือ เรื่องระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 47 ระบุให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยมีระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอก และตามมาตรา 18(2) กล่าวว่าให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิทยานิพนธ์นี้ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์อยู่ในช่วง ปี พ.ศ. 2553-2562 ที่มีการเริ่มใช้พระราชบัญญัติ ฉบับนี้ จึงมีนักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่เลือกทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวข้องกับเรื่องประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาเป็นจำนวนมาก เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นเรื่องใหม่จำเป็นต้องหาองค์ความรู้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของงานวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ที่มีการทำวิจัย พบว่าวัตถุประสงค์ที่มีการทำวิจัยมากที่สุด ได้แก่ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 47 ระบุให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยมี

ระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้เริ่มประกาศใช้ในปี พ.ศ. 2542 ดังนั้น เมื่อเริ่มใช้ระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษาระยะแรกก็จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพทำให้นักศึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยประเด็นนี้มากที่สุด เนื้อหาของงานวิจัย พบว่า เนื้อหาของงานวิจัยที่นำมาทำวิทยานิพนธ์มากที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 47 ระบุให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยมีระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าวิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ที่นำมาสังเคราะห์อยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2562 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่พระราชบัญญัติฉบับนี้เริ่มประกาศใช้ จึงส่งผลให้วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่กำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาประชากร และตัวอย่างในงานวิจัย พบว่า ประชากร และตัวอย่างในงานวิจัยมากที่สุดได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภณา สุตสมบูรณ์ (2552) ที่ได้สังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2540-2549 โดยมตัวอย่างที่พบมาก คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าวิทยานิพนธ์ที่นำมาสังเคราะห์เป็นวิทยานิพนธ์ด้านการบริหารงานวิชาการหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่จะเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคต ในระยะแรกจึงเน้นที่ผู้บริหาร เพราะมีบทบาทในการบริหารสถานศึกษาดังนั้นวิทยานิพนธ์ที่ผลิตขึ้นโดยนักศึกษหลักสูตรนี้ จึงเลือกประชากร และตัวอย่างในงานวิทยานิพนธ์ของตนเป็นผู้บริหารสถาน ศึกษาวิธีการสุ่มตัวอย่างในงานวิจัย พบว่า วิธีการสุ่มตัวอย่างในงานวิจัยมากที่สุด ได้แก่ การเลือกแบบเจาะจง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภณา สุตสมบูรณ์ (2552) ที่ได้สังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2540-2549 พบว่ามีการเลือกแบบเจาะจงอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากนักศึกษาที่อยู่ภายในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา ซึ่งมีประชากรไม่มากนัก จึงทำการเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ผู้บริหรตามที่ได้กำหนดคุณสมบัติไว้ และนอกจากนี้วิทยานิพนธ์ที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่เน้นกระบวนการพัฒนาแนวทางในการบริหาร งานวิชาการด้านต่าง ๆ ซึ่งจะแบ่งขั้นตอนเป็นการสร้างแนวทางการบริหาร ขั้นตอนการหาความเหมาะสมของแนวทางและขั้นตอนการหาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจำเป็นต้องใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามกำหนด จึงต้องเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ เครื่องมือจำนวน 2 ชุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภณา สุตสมบูรณ์ (2552) ที่ได้สังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2540-2549 โดยพบว่าจำนวนเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยจำนวน 2 ชุด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าในการทำวิทยานิพนธ์จำนวนเครื่องมือต้องสอดคล้องกับแนวคิดในการศึกษาที่ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์และขั้นตอนในการวิจัย เนื่องจากผลการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีวัตถุประสงค์ที่มีการทำวิจัยมากที่สุด ได้แก่ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพ ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ มากที่สุดจึงมีเครื่องมือ 2 ชุด ชนิดของเครื่องมือ พบว่าชนิดของเครื่องมือที่พบมากที่สุด ได้แก่ แบบสอบถามสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุพรรณ ทิพย์ศุภลักษณ์ และชิดชนก เชิงเชาว์ (2554) สังเคราะห์วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ระหว่างปี พ.ศ. 2543-2552 ที่พบว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยส่วนมาก คือ แบบสอบถาม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจซึ่งต้องใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามการตรวจ สอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่า การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่พบมากที่สุด ได้แก่ ความตรง และความเชื่อมั่นสอดคล้องกับงานวิจัยฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ (2554) ที่ได้ทำการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ

ซึ่งผลการสังเคราะห์ พบว่ามีการหาค่าความตรงและความเชื่อมั่นเพื่อใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล จะต้องมีการหาคุณภาพของเครื่องมือที่เป็นค่าความตรงและความเชื่อมั่นเป็นสิ่งสำคัญ ก่อนนำไปใช้ในการดำเนินการเก็บข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมากที่สุด คือ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ (2554) ที่ได้ทำการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่าสถิติที่ใช้ในมากที่สุด คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาเป็นวิทยานิพนธ์เชิงปริมาณและใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลสถิติที่ใช้จึงต้องเป็นสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อการบรรยายข้อมูล ข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยด้านการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีกระบวนการ 13 ขั้นตอน การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนมีกระบวนการ 9 ขั้นตอน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มีกระบวนการ 12 ขั้นตอน การนิเทศการศึกษามีกระบวนการ 9 ขั้นตอน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษามีกระบวนการ 11 ขั้นตอน และการพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีกระบวนการ 6 ขั้นตอน ผลการสังเคราะห์ผลการวิจัย โดยรวมสรุปว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดสภาพปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุดถึงมากที่สุดความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดและระดับความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุพาพรรณ จงพิพัฒน์สุข (2552) ที่ได้สังเคราะห์งานวิจัยด้านการบริหารวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร และงานวิจัยของโสภณา สุตสมบูรณ์ (2550) สังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิตที่สาขาวิชาการบริหารในประเทศไทย พบว่า งานวิชาการที่สำคัญในสถานศึกษา ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังกล่าวนี้อาจได้ดำเนินการโดยใช้กระบวนการที่มีประสิทธิภาพแล้วย่อมส่งผลให้สถานศึกษานั้นมีคุณภาพตามไปด้วย สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) กล่าวว่า งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนลงสู่สถานศึกษาอย่างทันที่มีแนวทางในการนิเทศติดตามส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานทั้งด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น เป็นภารกิจหลักที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่โดยรวมสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ความเหมาะสมอยู่ระดับมากและระดับความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ดังนี้ อาจเป็นเพราะว่าการบริหาร งานวิชาการต้องเป็นไปตามหลักขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้และมีการนำมาใช้ในการวิจัยมากที่สุด 6 งาน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและในแต่ละงานจะใช้หลักการบริหารงานเป็นกระบวนการ ที่ประกอบไปด้วย วางแผน การลงมือปฏิบัติ การวัดผลประเมินผล และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา ซึ่งในแต่ละงานอาจมีรายละเอียดคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันไป โดยรายละเอียดของการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 งาน มีดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ 1) จัดตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) กำหนดรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร 3) กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา 4) กำหนดเนื้อหาของหลักสูตรสถานศึกษา 5) กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ในหลักสูตร 6) กำหนดคาบเวลาเรียนกำหนดเกณฑ์วัดและประเมิน 7) จัดทำเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาตรวจสอบคุณภาพ 8) การใช้หลักสูตร 9) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ 10) ประเมินหลักสูตรสถานศึกษาและปรับปรุงหรือแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษา ผลการวิจัยโดยสรุป

คือ สภาพการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก สภาพปัญหาการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับน้อยถึงมาก และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดำเนินธรรมไชย (2554) ที่กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้กระบวนการต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับประเด็นที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นในการพัฒนา อีกทั้งชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2546) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็นที่กำหนดทิศทางที่จะให้ผู้เรียนหรือผู้บริการไปถึงจุดมุ่งหมายปลายทางของการศึกษา หน่วยงานหรือสถานศึกษาที่มีความต้องการกำหนด ให้ผู้เรียนเป็นเช่นไร มีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะเป็นเช่นไรย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ดังนั้นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามกระบวนการที่ได้กล่าวข้างต้นจึงจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษานั้นแต่ละโรงเรียนมีการดำเนินการตามขั้นตอนที่ผู้วิจัยค้นพบด้วยว่าหลักสูตรสถานศึกษา ถือเป็นหัวใจหลักในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาถ้าหากสถานศึกษาใดมีหลักสูตรสถาน ศึกษาที่มีคุณภาพแล้ว ย่อมส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษามีประสิทธิภาพตามไปด้วย การวัดผลประเมินผลการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน กระบวนการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 2) กำหนดเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดผลประเมินผลการเรียนเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันและเป็นมาตรฐานเดียวกัน 3) ดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียน 4) ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน 5) นำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ 6) การประเมินผลใช้เทคนิคหลากหลาย 7) ใช้วิธีการประเมินโดยประเมินจากสภาพจริงและประเมินจากแฟ้มสะสมงาน 8) ดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียนและอนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน และการกำกับติดตามประเมินและการรายงานผล 9) การดำเนินการผลการวิจัยโดยสรุป คือ สภาพการดำเนินงานวัดผลประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับมาก ความเหมาะสมของแนวทางการวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ของแนวทางในการวัดผลประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุพาพรรณ จงพิพัฒน์สุข (2552) ที่ได้สังเคราะห์งานวิจัยด้านการบริหารวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2544-2548 จำนวน 32 ฉบับ ซึ่งได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนมีกระบวนการ สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ผู้วิจัยค้นพบอาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการวัดผลประเมินผล การเรียนและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนตามข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ การวัดผลประเมินผล การเรียนและเทียบโอนผลการเรียน เป็นงานหลักที่สำคัญของการบริหารวิชาการ อันจำเป็นต้องดำเนินการในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและดำเนินการอย่างมีคุณภาพ อีกด้วยเพราะถ้ากระบวนการวัดผลประเมินผลการเรียนและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนในสถานศึกษา มีการดำเนินการอย่างมีคุณภาพแล้ว ย่อมส่งผลให้เกิด ความเชื่อมั่นในคุณภาพของการจัดการศึกษา ชุมชนและสังคมจะยอมรับว่าสถานศึกษาแห่งนั้นมีคุณภาพ ทำให้ผู้ปกครองจะส่งบุตรหลาน เข้าศึกษาในสถานศึกษานั้นมากขึ้น ด้วยเชื่อมั่นในคุณภาพของสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้พบว่ากระบวนการการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ 1) การวางแผนปฏิบัติงานโดยทำ การศึกษาหลักสูตรนโยบายและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบและมอบหมายงานต่าง ๆ 3) กำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมาย โครงการ และกิจกรรมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้จัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 4) สำรวจแหล่งเรียนรู้และจัดทำสารสนเทศรวมถึง สำรวจความต้องการใช้แหล่งเรียนรู้ 5) ปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้โดยสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ต้องคำนึงถึงการออกแบบรูปแบบและวิธีการ 6) ส่งเสริมให้นักเรียนและครูได้ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างมีคุณค่า 7) ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา 8) จัดกิจกรรมการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ 9) ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ 10) สรุปและจัดทำรายงานการใช้แหล่งเรียนรู้ และ 11) นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาโดยวิเคราะห์ผลและนำข้อมูลการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ไปวางแผนแก้ไขปรับปรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผลการวิจัยโดยสรุป คือ สภาพการดำเนินงานพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในระดับมาก

ความเหมาะสมของแนวทาง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด และความเป็นไปได้ของแนวทาง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับธีระพร อายุวัฒน์ (2552) และทรงรัตน ศรีสราคม (2553) กล่าวว่า กระบวนการในการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ประกอบไปด้วย ประเด็น ต่าง ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของผู้วิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ นั้น จำเป็น ต้องใช้กระบวนการดังกล่าวจึงจะทำให้การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ และสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ได้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด กระบวนการในการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาส่วนใหญ่ใช้กระบวนการ ดังกล่าวเหมือนกัน ถ้าสถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้และสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้แล้ว ย่อมส่งผลให้ครูสามารถ จัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายโดยใช้แหล่งเรียนรู้ นั้น ๆ อีกทั้งนักเรียนยังได้เข้าใจว่าการเรียนรู้ นั้นมีได้อยู่แต่เพียง ในห้องเรียนเท่านั้น เราสามารถหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ได้ ถ้านักเรียนเข้าใจในหลักแล้ว แม้จะจบการศึกษา เขายังสามารถหาความรู้ได้ตลอดชีวิตจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การนิเทศการศึกษา พบว่ากระบวนการการนิเทศ การศึกษา ได้แก่ 1) บุคลากรทุกฝ่ายเข้าใจในหลักการนิเทศการศึกษา 2) มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการ นิเทศการศึกษาวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ 3) กำหนดวิธีการและระยะเวลาในการนิเทศ 4) วิธีการควรเป็น แบบกัลยาณมิตรและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นสำคัญ 5) ดำเนินการนิเทศตามแผนที่ วางไว้ใช้ 6) กิจกรรมการนิเทศอย่างเหมาะสม 7) มีวิธีการนิเทศที่หลากหลายและสามารถเข้าถึงข้อมูลที่แท้จริง และ 8) ประเมินผลการนิเทศพร้อมทั้งเก็บเป็นข้อมูลเพื่อใช้พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาและพัฒนาสถานศึกษา ต่อไป ผลการวิจัยโดยสรุป คือ สภาพการดำเนินงาน นิเทศการศึกษายู่ในระดับปานกลางถึงมากเหมาะสมของ แนวทางการนิเทศการศึกษายู่ในระดับมาก ความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศการศึกษายู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุพาพรรณ จงพิพัฒน์สุข (2552) สังเคราะห์งานวิจัยด้าน การบริหารวิชาการของ มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร และพบว่า ประเด็นที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการนิเทศ การศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของผู้วิจัยที่ได้ทำการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนิเทศการศึกษามีความสำคัญ ต่อคุณภาพการศึกษา ด้วยว่าการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับครูเป็นสำคัญ ดังนั้นการนิเทศการศึกษา คือ การที่พัฒนาครู ที่จำเป็นต้องใช้กระบวนการนิเทศการศึกษาที่มีประสิทธิภาพถ้าสถานศึกษาดำเนินการใช้กระบวนการนิเทศที่มี ประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลให้ครูในสถานศึกษานั้นมีคุณภาพตามไปด้วยการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา พบว่ากระบวนการการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) วางแผนเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาโดยเน้นยุทธศาสตร์เชิงรุก จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบ บริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนต่าง ๆ ที่วางไว้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาในทุกด้าน 5) ประสาน ความสัมพันธ์ในทุกระดับให้ระบบภายในสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ 6) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา 7) จัดการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 8) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 9) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นการรายงานการประเมินคุณภาพภายใน 10) และจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยโดยสรุป คือ สภาพการดำเนินงานพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด สภาพปัญหาระบบประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับ ปานกลางถึงมาก ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และความเป็นไปได้ของแนวทางในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของโสมนา สุตสมบูรณ์ (2550) สังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2529-2548 ที่พบว่ากระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัย ของผู้วิจัยนี้อาจเป็นเพราะว่าการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาต้องใช้กระบวนการ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งเป็นกระบวนการที่ประกอบไปด้วยการวางแผน การลงมือปฏิบัติการวัดผลประเมินผล

และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา ซึ่งเป็นไปตามกระบวนการที่กล่าวแล้วข้างต้น จึงจะส่งผลให้สถานศึกษานั้นมีคุณภาพและผ่านการรับรองมาตรฐานการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษากระบวนการการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้แก่ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการ สถานศึกษา และการจัด การเรียนรู้กำหนดเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข 2) ออกแบบเทคโนโลยีการศึกษาให้เหมาะสมกับการจัดการ เรียนรู้ 3) จัดหาสื่อและเทคโนโลยี ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสมและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน 4) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในการพัฒนาบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ส่งเสริมให้มีการวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี 5) ประเมินผลและปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับการจัดการศึกษา ผลการวิจัย โดยรวมสรุป คือ สภาพการดำเนินงานพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ระดับปานกลางถึงมากที่สุด สภาพปัญหาการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับน้อยที่สุดถึงมากที่สุด ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของไชยยศ เรืองสุวรรณ (กนิษฐรินทร์ เนื่องน้อย, 2554; ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2551) และปราณี ขาญเขียว (2552) ที่กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยอาจเป็นเพราะว่าในยุคปัจจุบันนี้เป็นยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ ซึ่งต้องมีกระบวนการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาดังที่กล่าวข้างต้น จึงจะทำให้การพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเกิดคุณภาพและประสิทธิภาพตามต้องการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. นักศึกษาระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดหัวข้อ เกี่ยวกับการเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ เพื่อจะได้มีประเด็นเกี่ยวกับการบริหาร งานวิชาการที่หลากหลายและครอบคลุม ทุกเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
2. สถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหาร งานวิชาการ ในสถานศึกษาของตน เพื่อเพิ่มคุณภาพในการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยใช้สถิติอื่นในการสังเคราะห์นอก จากที่ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยแล้ว เช่น การวิเคราะห์ห่อภิมาณ หรือการสังเคราะห์ ห่อภิมาณเชิงคุณภาพ
2. ควรสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยหาดใหญ่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในด้านอื่น เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารการเงินและงบประมาณการบริหารทั่วไป เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นิรันดร์ จุลทรัพย์ ที่เป็นผู้มอบหมายให้ผู้วิจัยฝึกการสังเคราะห์ วิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาทุกท่านที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการ ค้นคว้าวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยซึ่งเจ้าหน้าที่ทุกท่านล้วนมีส่วนร่วมให้ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยจนสำเร็จลุล่วง ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐรินทร์ เนื่องน้อย. การศึกษาสภาพปัญหาและการใช้เทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสมตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียนบางบัว (เพ่งตั้งตรงจิตรวิทยาการ) เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 2554.
- กมล ภูประเสริฐ. รูปแบบการบริหารและการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจ. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2545.
- กาญจนา โป๊ะประนม. การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์โดยวิธีวิเคราะห์ห่อภิมาณ. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2551.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับครูและศึกษานิเทศก์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, 2550.
- คัมภีรพจน์ สายเพชร. การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษที่เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการใช้วัดกรรมกับการสอนปกติโดยใช้วิธีวิเคราะห์ห่อภิมาณ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2551.
- จารุพรรณ ทิพย์สุกลักษณ์ และชิตชนก เชิงขาว. การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างปี พ.ศ. 2543-2552. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2554.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. การพัฒนาหลักสูตร: หลักการแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ, 2539.
- ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2554.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. การบริหารงานวิชาการ. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2546.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. เทคโนโลยีการศึกษา: ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2551.
- ทรงรัตน์ ศรีสารคาม. กระบวนการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านแม่ใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- ทศนา แหมมณี. 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- ธีระพร อายุวัฒน์. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. การวิเคราะห์ห่อภิมาณ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2546.
- ปราณี ชาญขาว. การพัฒนาแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก กรณีศึกษาโรงเรียนวัดท่าใหม่โรงเรียนวัดศรีวงศ์และโรงเรียนวัดลาดระโง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2552.
- ยุพาพรรณ จงพิพัฒน์สุข. การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2544-2548. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2552.
- รัตน์ บัสนันท์. วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน. กรุงเทพฯ: บริษัท วีพริ้นท์ (1991), 2555.

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. รูปแบบเพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน เขตพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2554.

เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. การศึกษาสภาพการดำเนินงานเทียบโอนผลการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิก, 2553.

เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. รวมกฎหมายกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ยงพลเทรดดิ้ง, 2553.

ศรีสุตา ปรงหอม. วิเคราะห์วิธีวิทยาการวิจัยของวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการวิจัยทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่พิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2538-2547. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.

โสภนา สุดสมบูรณ์. การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

Dooley, D. **Social Research Methods**. 2nd ed. Englewood Cliffs, NJ: Prentice -Hall, 1990.

Good, C.V. **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York: McGraw-Hill, 1973.